

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY, RUGPJŪČIO-AUGUST 1, 2019 • Vol. CX NR. 89

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-31-2019

Unikalūs pasakojimai apie emigraciją

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Minint Pasaulio lietuvių metus, po Lietuvą keliauja žinomos žurnalistės Lilijos Valatkienės fotografijų paroda „Lietuviais esame mes gimę!“. Kartu su parodos atidarymu vyksta ir vieša diskusija su Vytautu Jonu Juška apie lietuvių ir lietuvių šiuolaikiniame pasaulyje. Savo kelią po Lietuvą pradėjo ir naujas jų projektas „Saga apie Lietuvą“.

Autoriai suvienijo pastangas

Žurnalistę, redaktorę, fotomenininkę, Lietuvos žurnalistų sąjungos narę L. Valatkienę daugelis prisimena kaip laikraščio „Lietuvos rytas“ žurnalistę, žurnalų „Stilius“ ir „Stilius PLUS“ įkūrėją ir vyriausiąją redaktorę. Šiuo metu menininkė dirba su keliais kūrybiniais projektais, skirtais Pasaulio lietuvių metams, skaito paskaitas, iliustruoja knygas, rašo straipsnius apie Lietuvos menininkus bei aktyviai dalyvauja parodose.

L. Valatkienė surengė 20 personalinių foto ir mišria technika atliktų kūrinių parodų, dalyvavo kolektyvinėse parodose, konkursuose, tarptautinėse meno kvadrienalėse, teminėse ekspozicijose, skirtose Lietuvos valstybingumui paminėti. Jos kūrinių yra išsigiję Lietuvos, Ukrainos, Baltarusijos, Lenkijos, Škotijos, Prancūzijos, Šveicarijos, JAV ir Australijos privatūs kolekcininkai.

– 6 psl.

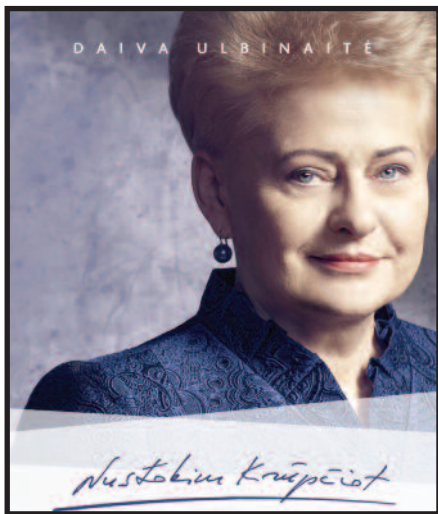
Parodos autoriai V. J. Juška (k.) ir L. Valatkienė su Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno skyriaus vadovu Vidu Mačiuliu.

Parodos nuotraukos išdėstytos tarsi korys.

L. Valatkienės asmeninio albumo nuotraukos

ŠIAME NUMERYJE:

Į didelius įvykius – pro siaurą plyšį – 3 psl.

Ypatinga vasara Lietuvoje – 5 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

VILIJA TEEL: Į čempionatą vykstu atstovauti Lietuvai

Šįandien, rugpjūčio 1 dieną, Madison, Wisconsin, prasideda didžiausios CrossFit sporto varžybos – Reebok CrossFit Games 2019. Individualios ir komandinės varžybos vyks keturias dienas, iki sekmadienio. Pirmą kartą jose bus atstovaujama Lietuvai. Ši garbė teko stipriausia Lietuvos moterimi pripažintai Vilijai Balsytei Teel, gyvenančiai netoli Washingtono.

Vilija, papasakokite apie save, ką šiuo metu veikiate, kuo užsiimate ar CrossFit yra pagrindinė jūsų veikla?

Esu kilusi iš mažo Tryškių miestelio Telšių rajone. Gimiau ir augau daugiavaikėje 10 vaikų šeimoje. Buvau aštuntas vaikas ir daug ko išmokau iš savo vyresnių brolių ir seserų, o jų pomėgiai vienaip ar kitaip visada buvo susiję su sportu.

– 4 psl.

Vilija Balsytė Teel.

Asmeninio albumo nuotraukos

Šeima atstoja viską. Todėl, prieš ją kuriant, verta pagalvoti, kas tau svarbiau – viskas ar šeima. – Faina Ranevskaja

Jungtinės Amerikos Valstijos
pagal Valstybinę lietuvių kalbos
komisiją. Pirmoji istorija

Jau kuris laikas „Draugas“ spausdina įdomius ir vertingus Augustino ir Aistės Žemaičių aprašymus, pagristus lietuviško paveldo tyrinėjimais užsienyje. Mane ypač domina jų patirtis JAV. Jų radiniai – tai nepamainoma medžiaga tolesnėms studijoms. Norintieji daugiau sužinoti gali apsilankyti JAV/Global Lithuania, Gabrielėliai Lietuvos – True Lithuania tinklalapiuose. Taip pat mane domina, iš kur jie gavo lietuviškus JAV valstijų vardus? Ilgai spėlioti nereikėjo – pasirodo, yra JAV valstijų ir jų sostinių sąrašas, 2003 m. sausio 30 d., patvirtintas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos. („Drauge“ spausdinamuose straipsniuose valstijos ir vietovės buvo rašomos originalo kalba).

Kas ta komisija? Sovietų laikais, 1961 m., prie Lietuvos mokslų akademijos Prezidiumo buvo įsteigta visuomeninė Lietuvių kalbos komisija. 1990 m. birželio 20 d. buvo sudaryta Valstybinė lietuvių kalbos komisija prie LR Aukščiausiosios tarybos Prezidiumo, o nuo 1993 m. – prie Lietuvos Seimo. Apie 2012 m. turėjau progos pabendrauti su Donatu Smalinsku, tuo metu šios komisijos pirmininku. Jis prisipažino, kad su naujais naujas pažįstamais vengia kalbėti apie komisijos darbus, nes pašnekovai dažnai būna „pritvinę“ visokių skundų ir reikalavimų. Tuo metu komisija turėjo teisę finansškai bausti pažeidusius įstatymu nustatytas taisykles.

Laikui bėgant reikalai pasikeitė. Šiomet pranešta, kad Valstybinė lietuvių kalbos komisija atsisakė Didžiųjų lietuvių kalbos klaidų sąrašo ir už netaisyklingą kalbą daugiau nebaus. Taigi, buvo atsisakyta „instrumento, du dešimtmečius leidusio bausti už pagrindinių kalbos normų nesilaikymą“. Nors, anot dabartinio komisijos pirmininko Audrio Antanaičio, pagarbos lietuvių kalbai trūkumas ir anglų kalbos aukštinimas yra pagrindinės grėsmės lietuvių kalbai.

Grįžkime prie minėtos komisijos patvirtinto valstijų ir jų sostinių sąrašo – 50 valstijų ir Columbia apygarda, kur įsikūrusi JAV sostinė. Kokia komisijos patvirtinta tų vietovių rašyba? Pirmiausia į akis krenta tai, kad kelių valstijų rašyba lietuviškai ir angliškai sutampa: Alabama, Arizona, Florida, Indiana, Montana, Nebraska, Nevada, Oklahoma. Gera pradžia. Yra ir keletas „nesudarytų“ sostinių: Helena, Santa Fe, Atlanta, Honolulu, Indianapolis, Topeka. Po to viskas rieda į pakalnę. Kai kurioms valstijoms pridėta tik lietuviška galūnė, nors kartais ir be reikalo. Pvz., Kansas valstija lietuviškai rašoma Kansasas, o Texas tampa Teksasas. Toliau: Aidahas, Ajova, Džiordžija, Juta, Naujasis Džersis, Naujasis Hempšyras, Rod Ailandas.

Sunkiai atpažįstamos ir daugelio valstijų sostinės: Boisé, Des Mointas, Džiunas, Litl Rokas, Solt Leik Sitis, Baton Ružas, Ogasta, Sent Polas, Džeferson Sitis, Karson Sitis, Olbanis, Piras, Providensas, Ostinas, Nešvilis, Šajenas, Čarlstonas ir Montpiljeris. Tikras košmaras!

Mėgstu nardyti interneto erdvėje. Skaitant lietuviškus tekstus apie įvairias JAV valstijas ir miestus aišku, kad ten rašoma pagal komisijos nurodytą rašybą. Taigi čia turime reikalą ne tik su oficialiai patvirtintu sąrašu, bet ir su jo įtaka lietuviams.

Akivaizdu, bet neįtikėtina:
dvi istorijos

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Muziejus be paveikslų. Antra istorija

Jei gerbiamas skaitytojas dar yra geros nuotaikos ir nenori jos sugadinti, gal neturėtų skaityti toliau. Čia pereiname į kitą lauką, kuris šiek tiek turi panašumo su ką tik aptartomis rašybos „skerdynėmis“.

Kaip dažnai būna, pradžioje viskas klostėsi sėmingai. Lietuvos palikuonis multimiljonierius Eli Broad su žmona Edythe Michigan State universitetui paaukojo 7 milijonus dolerių meno muziejui statyti. Jis buvo baigtas 2012 metais. Pats pastatas labai ski-

priėmė mūsų pasiūlymą jį aplankyti. Pasitaikė labai karšta (95 F) ir drėgna diena. Buvo tikra atgaiva įeiti į vėsinamą muziejų. Pirmas išpūdis – dykuma. Visos sienos per tris aukštus buvo beveik tuščios. Pirmame aukšte radome vieną paveikslą. Žemutiame aukšte jų buvo šiek tiek daugiau – gal dešimt. Prie keltuvo – iškaba, perspėjanti apie „Adult Material“. Ten buvo keletas grafikos darbų, rodančių kankinamus žmones. Piešiniai man priminė vaikų tepliones, o ne meną. Prieš nusileidžiant atgal į pirmą aukštą pamačiau suolelį. Aplink – nei gyvos dvasios. Buvau ištroškęs ir iš švarkelio kišenės išsiėmiau buteliuką vandens. Iš kažkur atsirado tarnautoja ir pakeltu balsu mane perspėjo, kad čia negalima nieko nei gerti, nei valgyti. Jai paaiškinau, kad tai yra mano „vaistai“, ypač tokią karštą dieną. Tada ji mane paliko ramybėje.

Užkalbinau keletą muziejaus darbuotojų klaus-

Eli ir Edythe Broad meno muziejus.

Nuotrauka iš interneto

riasi nuo kitų universiteto gotikinės architektūros pastatų. Muziejus yra žemas, kampuotas, su stiklo ir nerūdijančio plieno klodais, kai kam primenąs didelio erdvėlaivio avariją. Jo plotas – 46,000 kv. pėdos. Statyba kainavo apie 45 milijonus dolerių. Graham Beal, buvęs Detroit Institute of Arts direktorius, šį statinį įvertino kaip sėkmę.

Statant buvo vykdoma studija, norint apskaičiuoti muziejaus naudą apylinkei. Buvo tikimasi kasmet sulaukti 120,000–150,000 lankytojų. Jie atneštų 5.75 mln. dolerių pajamų vietinei ekonomikai stiprinti. Deja, labai mažai tų „pranašysčių“ išsipildė. Daugiausia dėmesio muziejus susilaukė 2015 m., kai ten buvo filmuojamas „Batman v. Superman: Dawn of Justice“. Buvęs muziejaus direktorius pastatą palygino su rykliu, pasiruošusiu praryti lankytojus. Dabar ieškomas naujas, trečiasis direktorius.

2013 m., keletą mėnesių po atidarymo, muziejus sulaukė 98,151 lankytojų. Per kitus penkerius metus jų skaičius svyravo nuo 58,553 iki 64,833. Tebekalbama apie būtinybę tuos skaičius padidinti. Net 8,000 eksponatų tebėra sandėliuose.

Tokie skaičiai. Neseniai mus aplankė marti iš Indianapolis miesto. Paminejome jai muziejų, ir ji

damas, kur yra muziejaus eksponatai. Visi kaip susitarę sakė, kad tai viskas, ką jie turi. Čia reikia pridurti, kad visame pastate matėme gal kokią tuziną lankytojų. Pagalvojau, kad visa, ką patyrėme, būtų geras siužetas televizijos laidai „The Candid Camera“. Toje programoje būdavo parodoma kas nors tokio, nuo ko žmonės netekdavo žado – labai nustebdavo arba pasimesdavo. Į šį muziejų ateitų pamatyti meno kūrinių, o rastų beveik tuščias sienas... Tiesiog atrodė, kad prieš dieną visi paveikslai buvo išvogti ar paslėpti nuo lankytojų. Tačiau, žinoma, nepamačiau jokios filmavimo įrangos. Žmona vėliau man aiškino, kad tos televizijos programos jau kuris laikas nėra...

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

www.draugas.org – 773-585-9500 – www.draugofondas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –

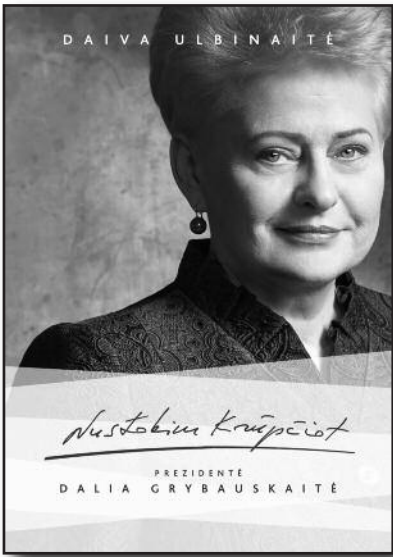
Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Merkel – Vokietijos kanclerė labai dėmesingai išklausydavo kalbančią D. Grybauskaitę.

NATO – CŽV kalėjimo įkūrimas šalia Vilniaus – Lietuvos „padėka“ už priėmimą į NATO aljansą?

Nacionalinio orumo pamokos

Neseniai „Draugo“ skaitytojus supažindinome su knyga „Nustokim krūpčiot“ apie Prezidentę Dalią Grybauskaitę, parašyta jos patarėjos **Daivos Ulbinaitės**. Šį kartą pateikiame keliolika citatų iš šios knygos. Tikiuosi, jos padės susidaryti nuomonę apie knygą ir paskatins pamąstyti apie praėjusį dešimtmetį. Čia parinkti darbo epizodai – tai tik maža Prezidentės darbo dalis.

◆ Su Respublikos Prezidente Dalia Grybauskaite dirbau dešimt metų – abi kadencijas nuo 2009 m. iki 2019 m., išskyrus pusmečio pertrauką 2014 m., kai teisme buvo nagrinėjama byla dėl valstybės paslapties atskleidimo. Ta „paslaptis“ buvo tokia: Rusija rengia informacines atakas prieš Lietuvą ir artimiausiu laiku paskelbs kompromituojančią medžiagą apie Prezidentę Dalią Grybauskaitę.

◆ Likimas lėmė dirbti šalia pasaulinio kalibro lyderės, būti svarbių įvykių ir sprendimų liudininke, daugelį valstybėje vykstančių procesų matyti iš labai arti ir patirti savo kailiu.

◆ Knyga pavadinta legendiniais, šimtus kartų patarėjams, politikams, teisėsaugininkams ir net sau pačiai Prezidentės kartotais žodžiais „Nustokim krūpčiot“, kurie mums tapo ne tik šiaip sau posakiu. Tai ištisa gyvenimo filosofija, vertybinis pagrindas ir netgi daugelio sprendimų raktas, ne vieną įkvėpęs išdrįsti veikti, imtis to, kas neįmanoma, ir pasitikėti savimi.

◆ Knygoje puslapis po puslapio skleidžiasi Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės lyderystės paslaptis ir nacionalinio orumo pamokos: kodėl negerta šampano su Baracku Obama

Prahoje, kas pasipelnė iš CŽV kalėjimo Lietuvoje ir kaip perkama draugystė tapo nepriimtina. Čia atrasite, ką apie mūsų Prezidentę kalba Europos Sąjungos, JAV, NATO vadovai ir tarptautiniai žurnalistai, kodėl Daliai Grybauskaitei paprašius žodžio Vokietijos kanclerė Angela Merkel nustodavo rašyti trumpasias žinutes ir pakėlus galvą idėmiai klausydavosi, ką reiškė Prezidentės „linkėjimai“ ir kas sugraudindavo Plieninę magnoliją. Knygoje atskleidžiama vertybėmis grįstos lyderystės kaina, kai lieki vienas prieš teisėsaugos klanus, oligarchus ir korumpuotą sistemą, prieš Kremlių ir Vašingtoną, net prieš savo bendražygį.

◆ Ir jeigu klausiate, ar kas nors kada matė susigraudinusią Prezidentę, atsakau – taip. Prezidentę sugraudindavo kiekvienas nuosirdžiaus jai ir Lietuvai į pagalbą stojantis žmogus. Kai su tokiomis asmenybėmis susitikdavo ar atsisveikindavo, matydavom ašaras jos akyse. Nenuriedėdavo, bet... kartais reikėdavo fotografuotis iš naujo. Taip nutiko ir 2018 m. rugsėjo 27 d. Niujorke perduodant valstybės apdovanojimą išskirtinio Lietuvos draugo JAV senatoriaus Johno McCaino našlei Cindy McCain.

Kad tikrai nežymiai braukusi ašarą – kartą atsisveikindama su tam tikrais darbuotojais, kurie daugelį metų dirbo drauge, – tvirtina ir arčiausiai Prezidentės dirbęs Protokolo skyriaus vadovas D. Kušlys. Žmogiškumas prasiimušdavo, nors ji nelabai mėgo jį rodyti ir stengėsi maskuoti, nes valstybės vadovė negalinti turėti silpnybių.

„Susigraudinau...“ – po susitikimo su daugiavaikėmis mamomis, neigaliaisiais, kalbėdama apie partizanus, kiekvieną kartą tardama „Lietuvos žemė“ ar matydama dainuojančius žmones su trispalvėmis, sakydavo Pre-

zidentė. Duodama interviu Vatikano radijui kartą taip užsikirto prie žodžių „ir kai Jonas Paulius pabučiavo Lietuvos žemę“, kad manėm reikės nutraukti pokalbį. Galvojom užspringo, o jai gaudulio kamuolys užėmė gerklę.

Kerštas už nepaklusnumą oligarchams

◆ Aplinkybės, kuriomis prezidento pareigas pradėjo eiti Dalia Grybauskaitė, nieko gero nežadėjo – finansinė situacija pasaulyje buvo sunki, šalyje vyko 2007–2008 m. recesijos sukelta ekonomikos krizė, valstybė tvarkėsi su naktinės premjero A. Kubiliaus mokesčių reformos ir buvusios Vyriausybės išpūstų išlaidų padariniais, palūkanos augo, šalis turėjo viintelį „Gazprominį“ dujų tiekėją, išbėgėjo energetinė LEO afera ir „Rubikono“ savivalė ūkyje, Aukščiausiam Teismui ir toliau vadovavo „amžinasis“ V. Greičius, VSD kapanojosi Vytauto Pociūno žūties skandale.

◆ Pirmiausia Prezidentę pasiekė vieno žinomo koncerno pageidavimai. Atsakymas buvo greitas: „Iš karto pasakiau, kad perduotų „linkėjimus“. Kad niekada nieko nedarysiu ir nevykdysiu niekieno nurodymų, nes niekam nesu skolinga. Skolinga tik Lietuvos žmonėms“. Prezidentė buvo įsitikinusi, kad jos reputacija aiški nuo jos, kaip finansų ministrės, laikų, todėl labai nustebė ir pasijuto užgauta, kad kažkas išdrįso pasiūlyti sandėrį! Kaip galėjo?! Tačiau kai pasakė nesirengianti vykdyti niekieno nurodymų, ypač tokių – tvarkyti akcizų, kažką paskirti, kažką atstatyti, – pirmus kelerius metus labai aiškiai jautėme, kad jai už tai keršijo.

◆ Išprovokuoti D. Grybauskaitę bandyta ne tik nuolatinio psichologiniu spaudimu per žiniasklaidą, bet ir fizine jėga. 2012 m. gegužės 19 d. Čikagoje NATO vadovų susitikime daly-

vaujanti Prezidentė Lemonto lietuvių namuose susitiko su JAV lietuvių organizacijų atstovais. Jai išvykstant prezidentinį automobilį užpuolė išutusių D. Kedžio šalininkų minia – gulė po ratais, daužė per stogą ir langus, rėkė, šaukė ir grasino. Prezidentę lydėjusi patarėja, iki tol mačiusi tik geranoriškai nusiteikusių, nusifotografuoti ar pasikalbėti žmonių apgultį, sako, kad tokia nevaldoma agresija ir organizuotas puolimas, kuris galėjo baigtis fiziniu susidorojimu, buvo absoliučiai nauja, netikėta ir trikdanti situacija.

◆ Po susitikimo su V. Greičiumi (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininku – V. Z.) Prezidentė prabilo apie rotacijos principą teismų sistemoje ir pareiškė, kad skirti šį asmenį dar vienai kadencijai būtų netikslinga. Rudenį LAT (Lietuvos Aukščiausiasis teismas – V. Z.) pirmininku buvo paskirtas Gintaras Kryževičius, kurio prioritetas buvo pažaboti korupciją teismuose. Teisininkai sako, kad V. Greičiaus situacija aiškiai atspindėjo simptomatiką: politikos ir teisėsaugos susiliejimą. Tačiau V. Greičiaus eros pabaiga buvo tik pūlinio viršūnėlė. Įpratusių diktuoti, kaip turi būti vykdomas teisingumas, ar norinčių jį turėti savo kišenėje, buvo begalė – teismuose, Seime, medžiotųjų būreliuose.

Milijonai dolerių už CŽV kalėjimą

◆ 2016–2017 m. veikusi JAV specialioji komisija pripažino, kas CŽV su laikymo įstaigos buvo įkurtos trijose Rytų Europos šalyse – Lenkijoje, Rumunijoje ir Lietuvoje. 2018 m. gegužę Strasbūro Europos Žmogaus Teisių teismas dėl neteisėto kalinimo įpareigojo Lietuvą sumokėti 130 tūkstančių eurų kompensaciją Saudo Arabijoje gimusiam palestiniečiui Abu Zubaydah.

Nukelta į 10 psl.

Red Dalia – žurnalistės R. Janutienės parašyta knyga paslaptį aplinkybėmis buvo ne tik išversta į anglų kalbą, išleista ir nemokamai dalijama net Europos Parlamento nariams. Oligarchų ar Maskvos kerštas?

Putinas Grybauskaitei – V. Putinas sutriko susidūręs su D. Grybauskaitės nenuolankumu, nepasidrovėjo reikštis necenzūriniais žodžiais.

TELKINIAI

VILIJA TEEL: Į čempionatą vykstu atstovauti Lietuvai

Atkelta iš 1 psl.

Nuo pat vaikystės buvau stipri ir atletiška, neretai tekdavo dalyvauti įvairiose rajoninėse varžybose be jokio išankstinio pasiruošimo. Ne kartą yra tekę bėgti su šiek tiek per mažais ir pirštus spaudžiančiais startukais, nes kitokių tiesiog neturėjau. Sportą apleidau, kai pradėjau studijuoti Vilniaus universitete (VU) anglų filologiją. Studijų metais teko dirbti kelis darbus (privačiai mokyti anglų kalbos, vertėjauti ir pan.), tad sportui tiesiog nelikdavo laiko. Studijuodama sutikau savo būsimą vyrą Marką, kuris tuomet tarnavo JAV kariuomenėje ir dirbo Vilniuje, Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos pastate Viršuliškės (čia buvo įsikūrusi JAV karinių ryšių grupė, padėjusi Lietuvai įstoti į NATO). Mes susižadėjome, ir 1999 metais, baigusi VU, aš su savo būsimu vyru išvykau į Ameriką. Jau 20 metų gyvename Arlingtone, Washingtono priemiestyje. Auginame du puikius vaikus – 10 metų sūnų Darių ir 7 metų dukrą Eliją.

Nors vėl sportuoti pradėjau vos tik pabaigusi studijas, tačiau jokia sporto rūšis niekada nebuvo ir nėra mano pagrindinė veikla. Tai labiau mano gyvenimo aistra ir hobis. JAV aš įgijau verslo magistro laipsnį ir šiuo metu dirbu JAV mokslo akademijos administracijos ir finansų skyriuje.

Galimybė dalyvauti tokio lygio varžybose pasitaiko tik kartą gyvenime. Asmeninio albumo nuotraukos

Apibūdinkite CrossFit sporto šaką – kas tai yra?

CrossFit filosofija yra nuolat keičiamos treniruotės, kurių metu labai intensyviai atliekami funkciniai judesiai. Yra daug gimnastikos elementų, pratimų, kurie reikalauja didelės ištvermės, nemažai užsiėmimų su svarmenimis. Tai sporto šaka, kuri pagerina žmogaus bendrąją fizinę pasirengimą ir paruošia nenusipėjamiems gyvenimo iššūkiams. Pagrindinis CrossFit koziris yra tai, kad šis sportas gali būti pritaikytas kiekvienam asmeniui pagal individualų fizinio pasirengimo lygį. Manau, būtent ši savybė ir lėmė šios sporto šakos išpopuliarėjimą.

O kaip jūs susidomėjote būtent šia sporto šaka ir kiek metų jau treniruojatės?

CrossFit mano gyvenime atsirado visai netikėtai, prieš 6 metus. 2013 metais mano vyras Markas gavo paskyrimą į Pietų Korėją. Dvejus metus mes gyvenome JAV karinėje bazėje, kuri yra įsikūrusi Seulo centre. Mūsų dukrytei tada buvo vos metukai, o sūnui ketveri. Aš tuo metu nedirbau, tad gana intensyviai sportavau, kasdien bėgiodavau ir lankydavau karinės bazės sporto salėje. Ten jau buvo susiformavusi CrossFit grupė. Man ta sporto rūšis pasirodė įdomi, tačiau aš pati prie grupės prisijungti neskubėjau, nes man labiau patiko sportuoti vienai, neprisiriant prie nustatytų dienų ar valandų. Tad

tik po gero pusmečio, 2013 m. gruodį aš pagaliau pasiryžau išbandyti CrossFit. Ir nuo pat pirmo užsiėmimo ši sporto šaka mane įtraukė. Gal dėl to, kad buvau gana geros fizinės formos, aš greitai perpratau daugelį gana sudėtingų CrossFit judesių, man išties labai gerai sekėsi viską atlikti. Tad jau kitų metų rugpjūtį išlaikiau CrossFit trenerės licenciją, pagal kurią ir dabar dirbu Patriot CrossFit sporto klube, įsikūrusiame skersai nuo mūsų namų.

Papasakokite apie artėjantį CrossFit čempionatą Wisconsinine. Ko iš jo tikėtės? Ar tai pirmasis čempionatas, kuriame dalyvausite?

Ši savaitgalį, rugpjūčio pirmosiomis dienomis Madisonė vykstančios CrossFit žaidynės – tai šios sporto šakos aukščiausio lygio čempionatas. Esu be galo dėkinga likimui, jog turiu ypatingą galimybę jame dalyvauti. Daugumai atletų – tai nepasiekiamas svajonė, o man šis iššūkis „nukrito“ visai netikėtai, „kaip akiai vištai grūdas“. Į čempionatą patekau per CrossFit Open varžybas. CrossFit Open – tai 5 savaičių varžybos, vykstančios kasmet vasario-kovo mėnesiais. Varžybose gali dalyvauti bet kas – tereikia būti CrossFit nariu sprotos klube ir užsiregistruoti CrossFit Open svetainėje. Penkias savaites iš eilės, kiekvieną ketvirtadienį yra paskelbiama rungtynių užduotis, kurią visi dalyviai privalo atlikti iki pirmadienio vakaro ir savo rezultatai registruoti internete. Kad būtų užskaityti taškai, privaloma turėti teisėją arba rungtynių vaizdo įrašą įkelti į CrossFit Open internetinę svetainę. Kaip tik šiais metais buvo pakeistos CrossFit Open taisyklės – įvesta šalių čempionų kategorija. Aš, kaip ir ankstesniais metais, užsiregistravau CrossFit Open, bet tikrai nesitikėjau, kad iš visų lietuvių moterų galiu užimti pirmą vietą. Pamenu, negalėjau patikėti savo akimis, kai pamačiau savo vardą čempionų sąrašą. Tai man buvo didelė staigmena. Aš galvojau, kad šalių čempionai privalo gyventi savo šalyje. Bet, pasirodo, pagrindinis kriterijus – pilietybė. Taip pat pagal amžių aš jau patenku į sporto veteranų kategoriją, bet ir tai nėra kliūtis, nes šalių čempionams amžiaus kategorija nėra taikoma. Pasidomėjau ir dabar esu beveik tikra, kad žaidynėse būsiu vyriausia iš visų individualiai kvalifikavusių moterų.

Šis CrossFit čempionatas man – pirmos tokio aukšto lygio rungtynės ir man net sunku įsivaizduoti, kaip ten seksis. Esu realistė, tad prizinės vietos tikrai nesitikiu. Svarbiausia – vykstu atstovauti Lietuvai. Taip pat noriu išbandyti save, nes žinau, kad tokia galimybė pasitaiko tik kartą gyvenime. Žinoma, labai daug kas priklausys ir nuo to, kokias varžybų estafetes mums paruos žaidynių organizatoriai. Galiu pažadėti tik vieną, kad aš tikrai atiduosiu visas savo jėgas. Vardan tos, Lietuvos!

Ką jums asmeniškai reiškia dalyvavimas šitame čempionate ir atstovavimas Lietuvai?

Aš jaučių didžiulę pilietinę pareigą bei atsakomybę. Man teko ypatinga garbė – būti pirmąja Lietuvos atstove CrossFit čempionate. Iš pradžių net norėjau atsisakyti, nes žinau, kad nesu aukščiausio lygio atletė. Bet supratusi, kad, man atsisakius, pagal taisykles Lietuvai tarp moterų nebūtų atstovaujama, supratau, jog privalau dalyvauti, nepaisydama jokių asmeninių sunkumų ar abejonių. Pirmosios rungtynių dienos pabaigoje vyks atletų ceremonija, bus pristatytos ir pagerbtos visos šalys, dalyvaujančios čempionate. Man net šurpas eina kūnu, kai įsivaizduoju save, einančią per areną su Lietuvos trispalve rankose!

Kokie jūsų ateities planai sporto sferoje?

Per paskutinius 2,5 mėnesio, besiruošdama čempionatui, aš prailginau ir pagilinau savo treniruotes ir esu maloniai nustebinta pasiekimų – pavyko pagerinti rodiklius visose sferose. Iki čempionato aš tik sportuodavau, o sau sudėtingesnius judesius (bar muscle up, ring muscle up, hand-stand walks, strict hand stand push-ups) „nurašydavau“ teigdamas, kad tai jaunesniems, kad noriu išvengti traumų ir panašiai. Bet po to supratau, kad tikslingai ir dau-

Sistmingai treniruojantis galima labai pagerinti savo sportinius rezultatus.

giau treniruojantis viskas yra įmanoma – dabar jau esu įvaldžiusi visus šiuos sudėtingus judesius! Šiandien ant rankų nuėjau apie 10 metrų! Tai man – didžiulis pasiekimas, nes prieš porą mėnesių aš net neįsivaizdavau, kad kada nors galėsiu vaikščioti aukštytyn kojom!

Nenuostabu, kad būtent dabar iš naujo atgimė aistra treniruotėms, tad bent jau artimiausios ateities neįsivaizduoju be CrossFit. Jaučiu, kad esu priklausoma nuo šio sporto, jis man teikia daug pasitenkinimo ir pridoda energijos gana įtemptame gyvenimo ritme. Esu be galo dėkinga savo vyrui ir vaikams, kurie mane labai palaiko ir suteikia man sąlygas treniruotis ir išbandyti save.

Kalbėjosi **Rūta Akelaitytė**

Nuo Lajų Tako atsiveria ypatingas kraštovaizdis.

JOLANTA VAITKEVIČIENĖ

JAV lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ ir Panevėžio Beržų progimnazijos vaikai liepos 9–14 dienomis dalyvavo pirmoje tarptautinėje stovykloje „Aš ir tu – mes kartu“, kuri vyko Rokiškio rajone esančiame Ilzenbergo dvare. Stovykloje vaikai turėjo pažintinių ekskursijų ir įvairiausių edukacinių užsiėmimų, susijusių su Lietuvos tradicijomis, papročiais, tautodaile.

Sutikite, Anykščiuose visada yra ką veikti. Šalia Anykščių esančiame Arklio muziejuje vaikai kartu su Nijole Kačkuvienė kepė duoną, žaidė senovinius žaidimus, dainavo lietuvių liaudies dainas ir mokėsi lietuviškų ratelių. Sužinojo, kad duonele kepti mama patikėdavo dukrai tik nuo 18 metų, ir ta pirmąją duonele vaišindavusi viso kaimo moteris. Tai reikėdavo, kad mergina jau yra subrendusi ir gali tekėti. Arklio muziejuje vaikai apėjo visas gryčias, matė senuosius rakandus, klausėsi įdomių istorijų, sužinojo, kokia brīčka važiuo aukštaitis, žemaitis ar suvalkietis. Be abejo, Anykščių šilėlyje apžiūrėjo didžiausią Lietuvos riedulį, kurį nešdamas velnias vienų sykį gaidžiams užgiedojus numetė – Puntuką. Pamatė ir Šventuosius Ažuolus, pro kuriuos senovėje eidami žmonės net kepures nusiimdavo, o šiais laikais tereikia sugalvoti norą ir, kad jis išsipildytų, apibėgti aplink juos aštuonis kartus. Smagiai dairymiesi ir atpažindami miške augančius medžius,

drąsiai lipo Lajų Taku, kad galėtų pamatyti ypatingą Lietuvos kraštovaizdį su tekančia Šventosios upe, žaliomis miškų paklotėmis.

Rokiškio dvare vaikai dalyvavo edukaciniame užsiėmime „Aukštaitiškų juostų pynimas“ – turėjo galimybę patys nusipinti juostą iš 6 arba 8 siūlų. Juosta buvo laimės ir padėkos ženklas. Mergaitės juostas pradėdavo pinti nuo 10 metų. Ruošdamosios tekėti merginos nupindavo juostas tėvams, seneliams, būsimo vyro tėvams, seneliams. Tvirtesnes vytines juostas pindavo ir vyrai, jas naudodavo ūkio darbams atlikti. Juostomis moterys pasipuošdavo, o vyrams juostos kelnes prilaikydavo. O kai 1912 m. atsirado užtrauktukas ir diržas, juostos tapo tik puošmena. Taip pat vaikai dalyvavo Rokiškio sūrių degustacijoje, apžiūrėjo dvaro menes ir labai įdomią prancūzų kolekcininko surinktą XIX a. karalienės Viktorijos laikų menininko Aleksandro Vasiljevo vaikų drabužių kolekciją.

Kiekviena stovyklos diena vaikus stebino naujais potyriais, pažintimis ir ugdė jų ištvermę. Kasdien rytas prasidėdavo „Ryto suktiniu“ su stovyklos vadove Jolanta. Bėgdami Ilzenbergo dvaro parko takeliais pasisveikindavome su žasimis, avimis ir alpakomis. Mankštinome kaklą, rankas ir kojas, maudėmės Ilgio ežere. Vieną dieną, po pusryčių, į svečius iš Utenos atvyko menininkė, tautodailininkė, knygų autorė Odeta Bražėnienė. Ji visus sudomino savo pasakojimais apie karpinius ir pamokė juos kurti. Po valandos gero ir nuoširdaus darbo gimė

Laimingi stovyklautojai Ilzenbergo dvaro fone.

Dalyvių nuotraukos

meno kūriniai. Vaikai karpė augalus, drugelius ir kitas grožybes, kuriomis vėliau papuošė savo gyvenamąsias patalpas. Dusetų Amatų centre turėjome galimybę susipažinti su medžio drožiniais. Tautodailininkas Erikas Čypas pamokė vaikus dirbti su įvairiais drožinėjimo įrankiais, ir kiekvienas vaikas išdrožė savo „Laimės paukštę“.

Kasdien vaikai nužingsniuodavo po 18 000 žingsnių. Ne veltui! Jie keliavo į naktinius žygius, turėjo nepaprastą žygį į Latviją, kuris neišvargino, o greičiau praturtino. Jie pamatė 1844 m. pastatytą liuteronų bažnyčią su mediniais vargonais, kuriais grodavo vienas

žmogus mindamas dumples. Susipažinome su labai šilta ir miela Valentina, kuri duodama bažnyčios raktą pasiūlė sugalvoti norą, o kad jis išsipildytų, būtina raktą priglauti prie širdies. Po to visus pavaišino ypatingo skonio blynais su uogomis.

Turėjome pažintinę ekskursiją po Ilzenbergo dvaro apylinkes ir dvarą. Apie natūralų ir gamtą puoselėjantį ūkį pasakojo dvaro vietininkas Gintaras Bingelis. Ilzenbergo dvaro bibliotekoje matėme surinktą didelę Vytauto Landsbergio parašytų knygų kolekciją. Ypatingai turininga buvo vakaro išvyka su ornitologu Mindaugu Kirsutuku, kuris mums papasakojo apie šikšnosparnius.

Pirmoji stovykla „Aš ir tu – mes kartu“ šiais metais baigėsi. Jos sumanytoja, lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ direktorė Auksė Motto įdėjo daug pastangų ir širdies, kad mes bendrautume ir bendradarbiautume, kad surastume, pažintume, atrastume, pamatytume, suprastume, kas svarbu mums visiems. Nes domėdamiesi savo protėvių tradicijomis, kalbėdami pačia nuostabiliausia kalba, pažindami beprotiškai gražų kraštą tampame lyg viena siela.

Vaikučiai ir jų tėveliai labai dėkingi Auksei Motto ir visai „Lietuvėlės“ mokyklos bendruomenei už organizaciją, taip pat Lietuvos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai bei Lietuvių Fondui, finansiškai parėmusiems mūsų stovyklą.

Visi kartu – mes jėga!

Jolanta Vaitkevičienė – stovyklos Lietuvoje koordinatorė ir vadovė, Panevėžio Beržų progimnazijos pradinio ugdymo mokytoja ekspertė.

Kirtome Latvijos sieną!

Domėjimasis protėvių gyvenimu ir jų tradicijomis suartina.

V. J. Juška po beveik 60 metų emigracijos grįžo į Lietuvą.

L. Valatkienės asmeninio albumo nuotraukos

Unikalūs pasakojimai apie emigraciją

Atkelta iš 1 psl.

V. J. Juška 1953 m. gimė Jungtinėje Karalystėje, o 1960-aisiais su tėvais emigravo į Australiją, kur visą savo laiką skyrė visuomeniniam, kultūriniam bei politiniam darbui Australijos lietuvių bendruomenėje: rūpinosi akademinių Baltijos šalių studijomis Macquarie universitete, rengė ir vedė radijo laidas lietuvių kalba, rašė į lietuvišką spaudą, skaitė paskaitas konferencijose. 2011 m. jis grįžo gyventi į Lietuvą, dėsto anglų kalbą, verčia tekstus iš lietuvių į anglų kalbą, dirba su pasaulio lietuvių bendruomenėmis bei lietuviškomis kultūrinėmis organizacijomis.

Daug vietos – Amerikos lietuviams

Parodą „Lietuviais esame mes gimę!“ Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Nacionalinė žurnalistų kūrėjų asociacija kartu su L. Valatkiene ir V. J. Juška paskyrė ypatingai progai – šiemet sukanka 70 metų, kai buvo paskelbta Lietuvių Charta, kurią įsteigė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB).

L. Valatkienės fotografijų parodą sudaro dvi dalys. Pirmojoje dalyje autorė, naudodamasi archyvų nuotraukomis, kuria įdomius foto pasakojimus apie pirmąją lietuvių emigrantų bangą. Nuotraukos išdėstytos tarsi koryje ir vaizdžiai perteikia to meto lietuvių gyvenimą. Antrojoje parodos dalyje demonstruojamos autorės fotorefleksijos, atspindinčios aplankytas vietas bei sutiktus žmones. Daug vietos parodoje skirta Amerikos lietuviams – pristatomos jų organizacijos, bendruomenės, žymūs veikėjai, istoriniai pastatai ir įvykiai.

Paroda pradėjo savo kelią Alytuje, po to buvo rodoma Kaune, o iš ten keliauja į Šiaulius, Klaipėdą, Panevėžį. Savo kelionę per Lietuvą ši paroda baigs gruodžio mėnesį Vilniuje, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje.

Prisiminė emigracijos istoriją

Daugiau kaip valandą vykusio susitikimo su V. J. Juška Kaune metu svečias pristatė šios parodos sumanymą, atkreipė dėmesį į svarbiausias nuotraukas. Jis išsamiai papasakojo apie aplinkybes, kuriomis buvo pasirašyta Lietuvių Charta, pabrėžė ypatingą jos svarbą.

„Jau 155 metai sukako nuo to laiko, kai lietuviai emigruoja – tai prasidėjo su baudžiavos panaikinimu. Pirmieji lietuviai išvyko, nes nenorėjo tarnauti caro armijoje, be to, pragyventi tada buvo labai sunku. Iš Lietuvos išvyko beraščiai žmonės, nes tuo metu baigęs tris pradžios klases jau buvo laikomas išsilavinusiu.

Skaičiuojama, kad iki 1918-ųjų iš Lietuvos išvyko apie 700–800 tūkstančių gyventojų, daugiausia į Ameriką. Tada vienas asmuo atvykdamas turėjo turėti mažiausiai 30 dolerių, vadinasi, iš Lietuvos išvežta 24 milijonai dolerių, o tuo metu tai buvo didžiuliai pinigai”, – sakė V. J. Juška.

Priminęs, kad per pastaruosius 225 metus Lietuva tik apie 50 metų turėjo savivaldą svečias teigė, kad per tuos metus dėl emigracijos praradome kelis milijonus žmonių. Amerikoje lietuviai vargo Pennsylvania

anglių kasyklose ir Čikagos skerdyklose, ir parodoje yra nuotrauka iš Pennsylvania kapinių, kur palaidoti lietuviai. „Tai gyvi vaizdai, o ne šaltos fotografijos, tai lietuvių gyvenimo atspindys”, – kalbėjo jis.

V. J. Juška išsamiai aptarė ir lietuvių sąmonėjimo klausimą, kai iš pradžių atvykėliai į Ameriką nežinojo, ar jie lietuviai, ar lenkai, ar rusai ir nebuvo tautiškai susipratę. Kunigas Aleksandras Burba kartu su Jonu Šliūpu ir kitais daug nusipelnę stiprinant lietuviškumą. Buvo sukurta 680 lietuviškų parapijų, per 200 lietuviškų mokyklų, veikė per 2 tūkstančiai įvairių draugijų, kurioms priklausė per 200 tūkstančių narių, ir tautinė tapatybė labai sustiprėjo.

Skolą Lietuvai emigrantai sugrąžino

Pasak svečio, išvykę lietuviai vėliau skolą Lietuvai grąžino, surinkę milijoną parašų dėl Nepriklausomybės pripažinimo 1920 metais. Buvo renkami pinigai karo metu paremti tautiečius Lietuvoje, buvo daroma labai daug, kad jauna valstybė kuo greičiau sustiprėtų.

„Sagai apie Lietuvą” surinkta apie 1,5 milijono sagų.

„Per antrąją emigracijos bangą sovietų okupacijos metais vėl netekome labai daug gyventojų. Sovietai juos vadino pabėgėliais, bailiais, bet jei jie nebūtų išvykę, šiandien neturėtume garsiosios Bostono lietuvių enciklopedijos, neturėtume keturių tomų Broniaus Kviklio ‘Mūsų Lietuvos’ ir daugelio kitų knygų. Juk tada iš Lietuvos išvyko apie 80 procentų žurnalistų, apie 70 procentų rašytojų ir emigracijoje tas kūrybinis potencialas buvo labai svarbus – čia emigrantai parašė per 4 tūkstančius knygų”, – teigė V. J. Juška.

Jis pabrėžė ir PLB susikūrimo svarbą primindamas, jog 1990 m. Lietuvių Bendruomenės veikė 18 šalių, o šiandien – jau 47 šalyse. Kalbėdamas apie trečiąją emigracijos bangą, palikusia Lietuvą po 1990 metų svečias sakė, kad ji gerokai skiriasi nuo ankstesnių, nes nebėra geležinės uždangos, yra visos sąlygos bendrauti. Jo nuomone, apie 20–30 procentų šios bangos emigrantų sugrįš, nemažai jų jau grįžo, bet tą grįžimą apsunkina galimybių save realizuo-

ti Lietuvoje trūkumas, švietimo problemos bei kiti veiksniai.

Naujam projektui – 1,5 milijono sagų

L. Valatkienė per tą laiką įgyvendino naują unikalų savo sumanymą – viso pasaulio lietuviams ji paskyrė naują meninį projektą „Saga apie Lietuvą”, kuris pareikalavo daugybės laiko ir jėgų. Šis projektas neseniai pristatytas Plungėje.

L. Valatkienė sako, kad projektas „Saga apie Lietuvą” yra apie mus, Lietuvos gyventojus ir pasaulio lietuvius; tai mūsų šaukinys, raginantis grįžti emigrantus namo. Projektas nagrinėja Lietuvos gyventojų emigracijos problemą, skatina įvairių socialinių grupių, gyventojų bendruomenių bei įvairių institucijų bendradarbiavimą.

Šiemet sausio mėnesį socialiniuose tinkluose buvo paskelbta sagų rinkimo akcija. Į ją atsiliepė tūkstančiai žmonių iš įvairiausių Lietuvos miestų, miestelių, kaimų ir vienkiemių. Jie, norėdami tapti neabejingais šio projekto dalyviais, rinko, vežė, nešė, siuntė sagas. Atsiliepė ir Lenkijos, Latvijos, Baltarusijos, Vokietijos, Australijos, JAV, Anglijos, Škotijos, Kanados lietuviai, atsiuntę tūkstančius įdomių sagų, tarp kurių buvo istorinės garsių asmenybių sagos bei jų aprašymai.

Kartu su projekto partnere Reda Jacikevičiene, kuri yra Vilniaus audinių salono „Optima forma” savininkė projektui surinkta 1 milijonas 500 tūkstančių sagų, iš kurių ant darbo drabužių sukurta meninė instaliacija „Saga – žmogus”. Meniška transformuoti darbo drabužiai, simbolizuojantys darbą Lietuvą, ir emigrantų šeimose gimusių kūdikių drabužėliai, taip pat siuvinėti sagomis, įprasmina ne tik viešų ir privačių erdvių dialogą ar konfliktą, bet kalba apie istorinį, kultūrinį ir socialinį palikimą.

Pasak idėjos autorės, čia nėra nereikšmingų detalių – kiekvienam prisilietusiam prie pasakojimo leidžiama pasijusti tos istorijos subjektyvaus ir asmeninio patyrimo dalimi. Milijonas sagų – tiek Lietuvos gyventojų nepriklausomybės laikotarpiu paliko savo šalį. Surinktas sagas prie darbo drabužių kantriai ir ilgai siuvo Trakų rajono neigalieji, tie, kurie liko tėvynėje, nes likimas taip lėmė, negalia prikaustė ir neleido emigruoti. Prie šio projekto prisidėjo ir Vilniaus S. Nėries, Trakų Vytauto Didžiojo, Onušio Donato Malinausko, Aukštadvario gimnazijų moksleiviai.

Meninę instaliaciją papildė šios idėjos autorės, fotomenininkės L. Valatkienės ir dailininko Vlado

Merečinsko sukurtas emigracijos žemėlapis iš sagų ir unikalūs rašytojos Žemaitės portretas.

Dvi ypatingos sagos iš Amerikos

L. Valatkienė pasakoja, kad bene labiausiai nustebino siuntinys iš Amerikos, kurio kaina buvo 36,75 dolerio. Jame šalia kitų sagų buvo suvyniotos dvi ypatingos – puošni sidabrinės spalvos saga su žalia akimi, kurią atsiuntė PLB Seimo narė Irena Nakienė-Valys, dirbanti „Tėvynės garsų” radijuje. Laiške ji rašo, kad ši saga yra visuomenės ir kultūros veikėjos, Maironio dukterėčios,

dailininko Pauliaus Augiaus-Augustinavičiaus žmonos 105 metų Danutės Lipčiūtės-Augienės pirmojo patluko saga.

Antroji siuntinyje iš JAV atkeliausi saga priklausė kunigui Stasiui Ylai (1908–1983), kuris buvo ateitininkų dvasinis vadovas, teologijos profesorius, rašytojas, kalėjo Štuthofio koncentracijos stovykloje.

Šis projektas taip pat kelias po įvairius Lietuvos miestus, jo kūrybinių raiškų įvairovė atsispindės ir edukacinėse programose – diskusijose bei apskaitose. Netradicinių meninių raiškų fone demonstruojama ir L. Valatkienės meninių fotografijų ir grafikos paroda „Pakeliui”, kurioje užfiksuoti tušti trobesiai, stūgaujantis vėjas, vingiuoti takai ir keleliai, kuriais Lietuva išsivaikšto. Šiose fotografijose atskleisti motyvai – tai kelionė, kurioje galima pajusti buvimą, pulsuojančią melancholiją, susikaupusį liūdesį, sielos skausmą ir raudą, pridenktą gamtos triumfu.

PORTRETŲ GALERIJA – BET NE ANT SIENOS

Po metų sugrįžus į Vilnių: viešnagės išpūdžiai (5)

Taip prieš šimtą metų atrodė restoranas „Felicia“, įsikūręs šalia Šv. Trejybės vienuolyno vartų. 1917 m. atvirukas

Ten, kur buvo „Felicia“, atsirado kitas restoranas – „12 istorijų“.

Rugilės Bružaitės nuotr.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Ne šiaip sau pradėjau savo išpūdžių seriją, aprašydamas nuostabią portretų parodą Varšuvos Chopin oro uoste – geriausių Lenkijos tapybos meistrų darbus, sukurtus per du šimtmečius.

Kolekcininkų yra įvairių: vieni renka filateliją, numizmatiką, kiti domisi bibliofilija, turtingesni galbūt kolekcionuoja daile. Nežinau, kaip išlieju į šį peizažą, bet man patinka visos šios sritys. Tačiau brangiausias rinkinys, kurio už jokių pinigų nenupirksi – tai mano portretų galerija. Tiesa, ji nekaba ant sienų – ją po šimtais užraktų saugau savo širdyje.

Žmonės, anksčiau ar vėliau sutikti per pusę amžiaus – iš pradžių susipažįstant raštu, paskui asmeniškai Lietuvoje dar tais laikais, kai ji vadinosi LTSR. Vėliau – internetu. Jei menas, mano manymu, turi sujudinti emocijas, išprovokuoti savo dvasią, spalvomis, temomis, o nebūti tarsi saldinių dėžutės etiketė, – tą patį galiu pasakyti apie anapus vandenyno gyvenančius bičiulius. Žinoma, kaip ir paveikslai, kai kurios draugystės išblunka, nutrupa – juk ne viskas yra amžina. Tačiau tikrieji portretai nesensta. Atvirkščiai – jie kaip geras vynas su amžiumi bręsta. Svaigstu nuo rinktinių draugų rinkinio...

Brangūs senbuviai ir progresyvus jaunimas

Kai žmogus neturi šeimos kitoje šalyje, kiekvieno bičiulio parodyta šiluma yra Dievo palaima. Toks mano Romas Vilčinskas. Net neprašomas jau antrus metus atvyksta iš Prienų pasitikti Vilniaus oro uoste ir nuvežti į Senamiestį. Pirmoji pažintis su Romu įvyko maždaug prieš ketverius metus, kai sužinojau, jog jis paruošė knygą apie Goldbergo alaus daryklą Prienuose (apie ją esu rašęs „Draugo“ pus-

Su žurnalistu Domu Šniuku ir jo portretu.

Šių Vilniuje gamintų fotelių dėka gimė draugystė su humanitarinių mokslų doktorante Aiste Dičkalnyte.

lapiuose). Dabar su Romu mes vystome bendrą kūrybinį projektą, bet apie tai dar per anksti kalbėti. Po kelionės saldžiai išsimiegojęs rytą su spindinčia saulute ir nauju optimizmu išskubėjau aplankyti kaimynų. Dominikonų gatvėje įsikūrusi Vilniaus dailės akademijos leidykla, o ten su plačia šypseną mane pasitiko Dalia Klajumienė. Prie arbatos šnektelėjome su Dalia apie jos naujausius tyrinėjimus. Netrukus darbo reikalais ji turėjo išvykti į Varšuvą. Gaila, nebuvo progos pasveikinti jos kolegės Algės Andriulytės, kuri parengė labai įdomią monografiją apie Stepono Batoro universiteto dailės fakulteto dekaną Ferdinandą Rusčią.

O iš Dalios gavau dovanų – Aistės Dičkalnytės daktaro disertaciją „Baldininkystė Lietuvoje 1918–1940 metais: Unikalūs ir pramoninio dizaino sąveika.“ Oho, koks solidus darbas – ne kompiuterinis mašinraštis, o gražiai 50 egzempliorių tiražu išleistas 253 psl. spalvotas leidinys. Mano širdelė dar labiau suvirpėjo, kai besklaidydamas jį pamačiau mūsų šeimos nuosavybę, panaudotą kaip iliustraciją (Vilniuje gamintus *art déco* stiliaus fotelius). Su kauniete Aiste Dalios dėka susipažinau pernai. Kartu užėjome tų fotelių apžiūrėti, mat Aistė jau ruošė disertaciją. Prisimenu, kaip be sustojimo blykčiojo Dalios, Algės ir Aistės išmanieji telefonai. Malonu, kad „eksponatas“ ir nuotraukos pasitarnavo.

Šįkart per Dalią susipažinau ir su kita kauniete studente – Rugile Bružaite. Kai sieja bendri pomėgiai, amžius – ne kliūtis. Rugilės tyrinėjimo sritis – Pirmosios nepriklausomos Lietuvos Respublikos ka-

vinių kultūra. Mane nuo senų laikų domina ir tikrosios, ir laikinosios sostinių kavinių bei restoranų istorijos, tad su Rugile knietėjo susitikti. Mergina įteikė man savo baigiamąjį bakalauro projektą „Kauno kavinių kultūra tarpukariu (1918–1940) kaip nematerialusis miesto paveldas“. Kartu apklankėme vieną kitą parodą. O prasmingiausias mudviejų pasivaikščiavimas įvyko per Kovo 11-tąją. Atsisakęs kvietimo dalyvauti iškilmingame posėdyje Seime, pasiūliau Rugilei pasivaikščioti po Senamiestį, įamžinant senus pastatus, kuriuose kadaise veikė kavinės, restoranai, kabaretai... Pamatėme ištis daug įdomaus! (Nostagiškai prisiminiau panašų pasivaikščiavimą po senąją Vilnių su Ramune ir Rimantu Dichavičiumi bei jo fotoaparatu prieš 35 metus).

Daugiausia man brangių portretų – Antakalnyje

Antakalnyje atradau savo tikrąją meilę – kartu jau baigiame trečiąją vedybinio gyvenimo dešimtmetį. Daug metų ir darbavomės kartu. Žmonos portretas man pats brangiausias.

Šilo gatvė sukelia daug nostalgijos. Kiek daug čia

Su LCVA direktoriumi Daliumi Žičiu, garso ir videodokumentų skyriaus archyvarėmis Inga Vizgirdienė ir Giedrė Maciulevičiene.

draugų būta ar tebėra... Viena pirmųjų, kurią norėjau aplankyti, – tai kadaise Čikagoje gyvenusi Elena Baltrušaitienė. Iki jos šimtmečio jubiliejaus buvo belikę vos porą mėnesių, bet, nepaisant amžiaus ir sunkių likimo smūgių, Elena spindėjo optimizmu ir meile. Jautei, kad jai svarbi ta bendrų prisiminimų puokštė iš „Vėjų miesto“, kuriame ji praleido turbūt vienas gražiausių savo gyvenimo dienų. Nors per anksti Anapilin iškeliaavo jos dukra Karilė, o sūnus Putinas gyvena tolimoje Tennessee valstijoje, Elena nėra vieniša, ją nuolat prisimena vilniečiai draugai ir kaimynai.

Nukelta į 10 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentui saugumo klausimais patars J. V. Žukas

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Nuo liepos 29 d., Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos vyriausiojo patarėjo nacionalinio saugumo klausimais pareigas pradeda eiti generolas leitenantas Jonas Vytautas Žukas.

Prezidentas džiaugiasi, jog prie jo komandos prisijungė toks kompetentingas ir didžiulę patirtį sprendžiant nacionalinio saugumo klausimus turintis specialistas.

Laimėjo JAV fondo finansavimą

Vilnius (BNS) – Kauno technologijos universiteto (KTU) Cheminės technologijos fakulteto A korpusas pateko tarp dešimt modernizmo pastatų pasaulyje, kuriems architektūros paveldą puoselėjantis fondas „Getty Foundation“ skyrė finansavimą.

Anot KTU pranešimo, Kaune Radvilėnų gatvėje įsikūrusiam Cheminės technologijos fakulteto A korpusui skirta 135 tūkst. dolerių.

Iki kitų metų pavasario bus atliekami pavidosauginiai pastato tyrimai, apimantys ne tik istorinės-ikonografinės medžiagos paiešką ir analizę, tačiau ir polichrominius, konstrukcinius ir kitus techninius tyrimus, jie pagelbės įvertinant esamą būklę. Darbai prasidės nuo fizinių bei istorinių tyrimų.

Tyrimų iniciatoriai planuoja į procesus įtraukti ir kolegas iš užsienio, o tada, išsižvelgiant į tarptautinės specialistų komandos tyrimus, bus pateikti strateginiai siūlymai, kaip būtų galima sėkmingai suderinti esamą funkciją bei pastato atvėrimą visuomenei.

JAV fondo „Getty Foundation“ paramą gauna išskirtiniai XX amžiaus statiniai visame pasaulyje, vienas svarbiausių kriterijų, atrenkant pretendentes – išraiškingi modernizmo

„Audimas“ pralaimėjo ginčą su „Audi“

Vilnius (BNS) – Prekės ženklą Europos Sąjungoje (ES) siekusi registruoti bendrovė „Audimas“ pralaimėjo teisinį ginčą su Vokietijos automobilių gamintoju „Audi“.

ES bendrasis teismas neseniai patvirtino ES intelektinės nuosavybės tarnybos sprendimą, jog „Audimo“ prašomas įregistruoti prekės ženklas gali būti painiojamas su „Audi AG“ prekės ženklu. Prieš tai klausimą sprendė ES intelektinės nuosavybės tarnyba ir Apeliacinė taryba.

Anot teismo, „Audi“ yra pagrindinis elementas ženkle „Audimas“, o tai gali suklaidinti vartotojus, ypač ispanakalbius, nes nes pirkėjai tokį pavadinimą galėtų suprasti kaip „Audi plus“. Įmonės atstovai sako, kad

Visuomenei atvėrė NT duomenų rinkinius

Vilnius (ELTA) – Valstybės valdomas Registrų centras pristatė atvirus šalyje esančio nekilnojamojo turto (NT) duomenų rinkinius.

Anot Registrų centro generalinio direktoriaus Sauliaus Urbanavičiaus, visuomenei atveriamą informaciją apie 5 mln. NT objektų.

„Tai užtruko kurį laiką (duomenų atvėrimas. – ELTA), nes duomenų kiekis – didelis. Juos reikėjo paruošti. Labai džiaugiamės, kad ši diena atėjo. Registrų centras yra didžiausias duomenų tvarkytojas, įmonė tvarko 5 iš 6 svarbiausius valstybės registrų. (...) Įmonė šiuo metu turi 23 mln. įregist-

rintis specialistas.

Gen. ltn. Jonas Vytautas Žukas nuo 2014 m. ėjo Lietuvos kariuomenės vado pareigas. Prieš tai dirbo kariniu atstovu Lietuvos Respublikos nuolatinėje atstovybėje prie Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos ir Europos Sąjungos, anksčiau ėjo Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vado pareigas.

sprendimai, kurie galėtų patraukti dėmesį ne tik vietos, bet ir tarptautiniame kontekste.

1935 metais kaip Lietuvos kariuomenės Ginklavimo valdybos Tyrimo laboratorijai pastatytą pastatą suprojektavo Vytautas Landsbergis-Žemkalnis.

Restauratorės, architektės Viltės Janušauskaitės teigimu, dabar KTU priklausančiame statinyje išlikę daug autentiškų detalių – baldai, kriauklės, unikali ventiliacinė sistema, traukos spintos. Pastarosios suprojektuotos su keraminiais ventiliatoriais, leidusiais išvengti susidarančių dujų ir garų susimaišymo, o kartu ir sprogimų ventiliacijos sistemose.

Pastate taip pat sumontuota speciali šarvuota traukos spinta sprogs-tamosioms medžiagoms tyrinėti, iš Islandijos buvo atgabenti emaliuotos Volviko lavos laboratoriniai stalai.

Kadaise pagrindinė laboratorijos aparatūra buvo užsakyta Prancūzijoje, o mikroskopai, spektrografas, fotometrai, precizinė elektros matavimo aparatūra pirkti Vokietijoje.

Pasak V. Janušauskaitės, staigmenų ir iššūkių gali pateikti pastato inžinerinės sistemos – daugybė dalykų yra suprojektuota sienose.

Projektą KTU ketina baigti iki 2020 metų sausio.

„Audimas“ suknelės gali suklaidinti automobilių „Audi“ pirkėjus. 15 min nuotr.

sprendimas didelės įtakos veiklai neturės, nes rinkose, kur galiojo nuginčytas ženklas, įmonės produkcija buvo realizuojama su kitų žymių kompanijų registruotais prekių ženklais.

ruotų objektų. 7 mln. objektų priklauso NT registrui, iš kurių 5 mln. objektų šiandien atveriamas“, – sakė S. Urbanavičius.

Registrų centro vadovas atskleidė, kad ateityje planuojama visuomenei atverti ir kitų duomenų rinkinius.

Ekonomikos ir inovacijų ministras Virginijus Sinkevičius įsitikinęs, kad atveriami duomenys yra reikšmingi bei padės startuolių bendruomenei plėstis.

„NT duomenys – tai dar vienas produktas, kuris galės pasakyti, kaip atrodo mūsų pastatai, jų būklė, stogų dangą“, – sakė V. Sinkevičius.

Skirs kompensacijas Rugsėjo 11 d. aukoms

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump pasirašė įstatymą, kuriuo Rugsėjo 11 dienos nelaimės skubios pagalbos komandoms visą gyvenimą užtikrinama medicininė priežiūra. Valstybė kompensuos medikų pagalbą asmenims, kurie apsinuodijo nuodingomis medžiagomis, tvarkydami griuvėsius po išpuolio.

„Mūsų tauta kiekvienam iš jūsų yra skolinga ir šios skolos neatpirks nei žodžiai, nei darbai“, – Baltųjų rūmų Rožių sode sakė D. Trump, kur susirinko maždaug 60 pirmųjų po 2001 metų Rugsėjo 11 dienos išpuolio dirbusių skubios pagalbos darbininkų.

Dešimtys tūkstančių žmonių, dauguma iš jų gaisrininkai ir kiti skubios pagalbos pareigūnai, kurie ilgą laiką plušėjo Dvynių dangoraižių griuvėsiuose, galiausiai susirgo vėžiu ar kitomis kvėpavimo takų ligomis.

D. Trump teigė, kad maždaug 2 000 iš jų jau mirė.

„Pirmieji sureagavę į skubios pagalbos kvietimą – iš visos šalies atvykę dirbti į New Yorką – veikė ištisomis

dienomis ir bemiegėmis naktimis. Jie kovojo, kad išgelbėtų kiekvieną griuvėsiuose įstrigusį žmogų, o vėliau dar kelis mėnesius ieškojo žuvusiųjų palaikų“, – sakė D. Trump.

Šis sprendimas užbaigia nepatogią situaciją, kai Kongresas turėjo vis iš naujo periodiškai balsuoti dėl kompensacijų išpuolio aukoms paketų.

Dabar įstatymas visiems, dalyvavusiems Rugsėjo 11 dienos incidente, garantuoja pagalbą iki 2092 metų.

Pasirašymo ceremonijoje D. Trump tvirtino, kad ir jis dalyvavo nelaimės tvarkymo darbuose. Prezidentas teigė nebuves vienu iš pirmųjų darbininkų, bet vis dėlto, pasak paties D. Trump, praleidęs nemažai laiko su gelbėtojais.

Neaišku, kiek laiko D. Trump praleido griuvėsiuose, jei iš viso praleido, nes teritorija teisėsaugos institucijų greitai buvo uždaryta. Jis taip pat anksčiau yra teigęs, bet nepateikęs įrodymų, kad siuntė 200 savo darbuotojų prisijungti prie griuvėsių tvarkymo darbų.

Išbandytos JAV ir Izraelio gamybos PRG sistemos

Washingtonas (BNS) – JAV prezidento patarėjas nacionalinio saugumo klausimais John Bolton pareiškė, kad Aliaskoje buvo sėkmingai išbandytos priešraketinės gynybos sistemos „Arrow 3“.

„Per JAV ir Izraelio ilgametį bendradarbiavimą priešraketinės gynybos srityje buvo pasiekta didelių laimėjimų. Sėkmingas išbandymas tapo ne tik svarbia gaire abiejų šalių nacionali-

niam saugumui, bet ir padėjo sutvirtinti regioninį saugumą Artimuosiuose Rytuose“, – rašė J. Bolton.

Sistema buvo išbandyta prieš taikinius, imituojančius tiek Irano vystomas šiuolaikines balistines raketas, tiek potencialias grėsmes.

Kompleksai „Arrow 3“, kuriuos kartu kuria, finansuoja ir gamina Izraelis ir JAV, pajėgūs perimti balistines raketas joms skriejant kosmose.

Sibiro miškų gaisrai gali sukelti katastrofą Arktyje

Maskva (BNS) – Didžiuliai gaisrai visuomet būdavo Rusijos Sibiro miškų rykštė, tačiau šiame ugnies siautėjimas pasiekė neįprastai aukštą lygį ir kursto nuogastavimus dėl galimų ilgalaikių padarinių aplinkai.

Gaisrų, išdeginusių milijonus hektarų taidos, dūmai apgaubė ištisus miestus, o aplinkosaugininkai perspėja, kad tai gali paspartinti Arkties ledynų tirpsmą.

Sibire gaisrai liepsnojo 3,2 mln. ha miškų, daugiausiai – didelėje šiaurinėje Sachos (Jakutijos) respublikoje ir Krasnojarsko bei Irkutsko srityse.

Gaižūs dūmai paveikė ne vien mažas vietas gyvenvietes, bet ir Vakarų Sibiro ir Altajaus didžiuosius miestus, taip pat tokius Uralo didmiesčius kaip Čeliabinskas bei Jekaterinburgas.

Dūmai pasiekė kaimyninį Kazachstaną.

Šiais metais išdegė beveik 12 mln.

Problema ne vien didžiuliai išdegę miškai, dūmai, bet ir suodžiai. Smithsonian Magazine nuotr.

hektarų, todėl į aplinką pasklido reikšmingas kiekis anglies dvideginio ir sumažėjo miškų pajėgumai ateityje pasisavinti šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

„Taip pat yra papildoma problema – kad suodžiai, krintantys ant sniego arba ledo, jį patamsina ir tokiu būdu sumažina paviršiaus atspindimąją gebą bei sulauko daugiau šilumos“, – sakoma Pasaulio meteorologijos organizacijos pranešime.

Rusijai nepakanka lėšų miškų gaisrams pažaboti.

Iškelta per 18 tūkst. bylų dėl herbicido „Roundup“

Frankfurtas (ELTA) – Vokietijos farmacijos ir chemijos pramonės milžinui „Bayer“ vien Jungtinėse Valstijose iškelta apie 18 400 bylų dėl glifosato – vieno pagrindinių herbicido „Roundup“ sudedamųjų dalių, kuris, ieškovų teigimu, kelia pavojų sveikatai ir gali sukelti net vėžį.

„Iki 2019 m. liepos 11 d. Jungtinėse Valstijose buvo iškelta 18 400 bylų

dėl glifosato“, – paskelbė pati bendrovė.

Balandį iškeltų bylų skaičius siekė kiek daugiau nei 13 tūkst. „Bayer“ ieškiniai pasiekė po to, kai Vokietijos bendrovė įsigijo amerikiečių sėklų ir pesticidų gamintoją „Monsanto“, kuris ir gamino herbicidą „Roundup“, galimai sukėlusį vėžį jį naudojusiems ūkininkams.

Spausk „ENTER”

Pokalbių robotai užkariauja „Facebook“: kuriuos verta išbandyti?

Turbūt daugeliui teko susidurti su virtualiais klientų aptarnavimo asistentais, kurie internetinėse svetainėse siūlosi atsakyti į rūpimus klausimus. Tokio tipo pokalbių robotai kasdien tampa vis išmanesni ir net persikėlė į „Facebook Messenger” programėlę – vadinamieji botai čia jau tapo kelionių, muzikos ir net medicinos konsultantais, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Arnoldas Lukošius, „Tele2 inovacijų biuro” ekspertas, pristato 4 dirbtinio intelekto pagrindu veikiančius botus, kurie gali padėti išspręsti daugelį kasdienių iššūkių. Kiekvieną jų rasite savo „Messenger” susirašinėjimo programėlėje – paieškos laukelyje tereikia įrašyti boto pavadinimą (taip, lyg ieškotumėte susirašinėjimo su draugu) ir paspausti „Discover” (liet. Atrasti).

1. Skrydžiai ir nakvynės – viskuo pasirūpins robotas

Ruošiantis kelionei, surasti tinkamą skrydį, viešbutį ar net restoraną – užtrunka nemažai laiko. Visa tai gali būti padaryta už jus, tereikia atrasti specialių kelionių pasiūlymų botą „Eddy Travels”.

Pridėję šį pokalbių robotą į savo susirašinėjimo programėlės langą, galėsite tiesiogiai bendrauti su virtualiu kelionių konsultantu, kuris pagal jūsų atsakymus pateiks geriausius skrydžių laikus ir kainas bei patraukliausius apgyvendinimo vietų pasiūlymus. Dar daugiau – išmanusis botas galės pasirūpinti jūsų draudimu, duoti naudingų kelionės patarimų ar net padėti surasti geriausius restoranus pasirinktame mieste.

2. Patarėjas sveikatos klausimais

Daugeliui neretai kyla klausimų, susijusių su sveikata, tačiau ne dėl kiekvieno iš jų būtina skubėti į gydy-

tojo kabinetą. Atsakymus į juos ir nemokamus patarimus galima gauti iš „Florence Chat” roboto.

Šis išmanusis botas yra atviras visiems – nesvarbu, ar norėtumėte sužinoti, kodėl kūdikiui galėjo pasireikšti alerginė reakcija, kokios gali būti galvos skausmo priežastys ar kaip reikėtų derinti skirtingus vitaminus. Be to, šis asistentas gali priminti išgerti gydytojo paskirtus vaistus, sekti svorį bei motyvuoti labiau rūpintis savo sveikata.

3. Dainų identifikatorius

Galvoje skamba patinkančios dainos eilutė, bet niekaip negalite prisiminti kūrinio pavadinimo? Ne bėda – rasti mėgstamą melodiją padės dainas pagal jų pavadinimą arba žodžius atpažįstantis botas „Scope Bot”.

Juo naudotis labai paprasta – pridėjus botą į „Facebook Messenger” langą, rašykite „Scope” ir šalia dainos pavadinimą ar žodžius, kuriuos pamenate. Botas pateiks tiksliausią jūsų užklausą atitinkantį rezultatą. Jei jis vis dėlto neteisingas, rašykite „Wrong” (liet. klaidinga) ir interaktyvusis pokalbių robotas pateiks naujų galimos dainos pasiūlymų.

4. Botas melomanams

Muzikos besiklausantys populiariojoje platformoje „Spotify”, turėtų išbandyti ir specialiai jai sukurtą išmanųjį botą. Jis gali padėti atrasti naujų dainų, pasiūlyti paklausti muzikos pagal jūsų nuotaiką, veiklą arba pasirinktą žanrą.

Šis pokalbių robotas vertinamas tiek dėl muzikos rekomendacijų, tiek dėl galimybės pasiklausti dainų įrašų (30 sekundžių) net neišėjus iš „Messenger” platformos. Be to, norėdami pasidalinti muzika su draugais, čia jas galėsite greitai atrasti ir rinktis iš viso „Spotify” katalogo.

LRT.lt

Tyrimas: populiariausios „Android” programėlės pasiekia asmeninius duomenis

„Android” operacinėje sistemoje veikiančios programėlės gali pasiekti asmeninius duomenis, net jei vartotojas to neleidžia.

Naujas populiariausių programėlių tyrimas parodė, kad programėlės moka apeiti draudimus ir pasiekti duomenis, skelbia CNN.

Tarptautinio kompiuterių mokslo instituto tyrėjai išsiaiškino, kad populiariausios programėlės, kurias galima rasti „Google Play Store”, gali ignoruoti vartotojo pasirinktus nustatymus ir parinktus apribojimus.

Pasirodo, programėlės, pasinaudamos šalutiniais kanalais, gali pasiekti duomenis per kitas programėles, kurioms leidimą prieiti prie duomenų vartotojas davė.

Teigiama, kad pagal tokią veikimo schemą duomenys siurbiami iš šimtų milijonų „Android” vartotojų.

Mokslininkai išsiaiškino, kad apie 60 programėlių, kurios buvo parsisųstos milijonus kartų, būtent tai ir daro. Be to, didelė dalis programėlių turi kodą, leidžiantį tai padaryti ateityje.

„Tokia praktika leidžia programėlių kūrėjams pasiekti asmeninius duomenis be vartotojo sutikimo, o tai kelia etinių ir teisinių klausimų”, – cituojami tyrimo autoriai.

Tyrimo metu mokslininkai atsiuntė ir išanalizavo populiariausias skirtingų kategorijų programėles, iš viso – 88 tūkst.

Pasitaikė atvejų, kai informacija, pavyzdžiui, apie buvimo vietą, buvo išsaugojama telefono SD kortelėje, o šią informaciją programėlės galėjo pasiekti be leidimo.

Kartais vartotojai prie duomenų

Ištirta, kad asmeniai duomenys nėra saugūs, net jeigu nesutikote juos atskleisti. Elektronika.lt nuotr.

prieigą suteikdavo tiesiog nežinodami, ką daro. Pavyzdžiui, nuotraukos dažniausiai turi meta-duomenis (laiką ir vietą, kur buvo padarytos). Taip tam tikros programėlės, pasiekdamos nuotrauką, gali gauti informacijos apie buvimo vietą konkrečiu laiku, nors joks leidimas joms suteiktas nebuvo.

„Google” atstovai teigė, kad po atnaujinimo buvimo vietos informacija nuotraukose bus slepiama nuo programėlių, nebent programėlių kūrėjai aiškiai nurodys „Google Play Store”, jog jų sukurta programėlė galės tokia informaciją gauti.

Ką padaryti, kad išmanusis telefonas neišsikrautų kuo ilgiau?

Naudojantis telefonu, nesudėtingai galite patikrinti elektroninį paštą ir atsakyti į laiškų, perskaityti prisegtus dokumentus, tvirtinti brėžinius ar peržiūrėti atsiųstas fotografijas.

- Pasitikrinkite, kurios jūsų programėlės ar aplikacijos naudoja daugiausiai energijos, nes būtent jų atnaujinimas ar automatinis aktyvavimas reikalauja papildomų elektros resursų.

- Daug energijos naudoja Bluetooth, GPS ir Wi-Fi ryšys. Tad prieš naudojantis savo išmaniuoju, pasitikrinkite, ar nėra papildomai įjungtas vienas iš jų, kurio šiuo metu jums nereikia.

- Tam, kad netektų beviltiškai blaškytis ieškant tinkamo pakrovėjo savo išmaniam mobiliajam telefonui, geriausia yra įsigyti papildomą išorinę bateriją (angl. power bank). Renkantis tinkamiausią variantą, reikia atkreipti dėmesį į tris pagrindinius išorinės baterijos parametrus: talpą, efektyvumą ir USB jungčių skaičių. Sugedo.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų liepos 30 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,90 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,62 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,11 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 €

JAV senatorius ragina atlikti tyrimą dėl programėlės „FaceApp”?

Rusijoje sukurta populiari programėlė „FaceApp”, leidžianti vartotojams pakeisti savo išvaizdą, kad atrodytų vyresni arba jaunesni, sulaukė griežtos kritikos Jungtinėse Valstijose, o vienas senatorius paragino Federalinį tyrimų biurą (FTB) atlikti tyrimą.

„FaceApp” – linksma programėlė, tačiau jūsų asmeniniai duomenys nesaugūs. „FaceApp” nuotr.

Senato demokratų mažumos lyderis Chuck Schumer kreipėsi į FTB ir JAV vartotojų teisių agentūrą – Federalinę prekybos komisiją (FTC) – „ištirti grėsmes nacionaliniam saugumui ir privatumui”, susijusias su „FaceApp”, naudojamos milijonų amerikiečių, bet sukurtos vienos Sankt Peterburge įsikūrusios bendrovės.

„FaceApp” rezidavimas Rusijoje kelia klausimų, kaip ir kada bendrovė suteikia prieigą prie JAV piliečių duomenų trečiosioms šalims, potencialiai įskaitant užsienio vyriausy-

bes”, – sakoma senatoriaus laiške.

Nacionalinis komitetas perspėjo organizatorius prieš 2020 metų prezidento rinkimus, „nedelsiant išsitrinti šią programėlę”.

„FaceApp” naudoja dirbtinio intelekto technologijas, kad pakeistų vartotojų nuotrauką – modifikuotų jų plaukų spalvą, pridėtų raukšlių ir kitokiais efektais sukurtų vyresnio žmogaus atvaizdą.

Šią programėlę turi daugiau kaip 100 mln. vartotojų.

BNS

Portretų galerija – bet ne ant sienos

Atkelta iš 7 psl.

Šiomet nebuvo tokių nesezoniškų šalčių kaip pernai, todėl pas garsųjį fotografa ir dailininką Rimantą Dichavičių apsilankiau ne vieną kartą. Su juo ir Valerija mus sieja itin sena draugystė, dar nuo 1977 metų, kai aš studijavau Vilniaus universitete (neseniai iš Lietuvos atskriejo žinia, kad birželio 24 d. Valerija iškeliavo į amžinuosius namus). Šiuose namuose sklindo ypatinga aura. Rimo pastogė – tarsi kūrybinė pilaitė, kurioje iki šiol tebekunkuliuoja dideli projektai. Nors peržengęs aštuntąjį dešimtmetį ir pasipuošęs „sidabru“ menininkas nerimsta. Apsilankęs mačiau, kaip du jaunuoliai sėdėjo prie kompiuterių ir retušavo bei registravo Rimanto ir Valerijos darytas nuotraukas. Minkštu balsu kalbantis šeimnininkas nepasakė kiek jų yra, bet nenustebčiau, jei skaičius būtų šešiaženklis.

Skersai nuo Dichavičių gyvena Domijonas Šniukas – senas žurnalistikos „vilkas“, pažinojęs visus ir visur, publicistas, visuomenės veikėjas. Su Domu keliai suėjo dar 1994 metais, kai jis buvo LR Seimo spaudos atstovas. Jo savaitinės apžvalgos, specialiai rengiamos mūsų vedamoms radijo laidoms Čikagoje, skambėdavo per „Rytmečio ekspresą“, o vėliau per „Studiją R“. Apie Domo parengtą albumą „Juožas Olinardas Penčyla: šaržų karalius“, išleista 2004 m., esu rašęs „Drauge“. Jis taip pat nerimsta, ieškodamas užmirštų ar nežinomų faktų apie žurnalistų praeitį. Dar prieš pat kelionę jis pasiteiravo, ar tebeveikia Lietuvių žurnalistų draugija išeivijoje. Tad susitikę turėjome apie ką pašnekėti, „pakilnojome“ praeitį. Naujausia Domo knyga, kurią atsivežiau į Čikagą (žinoma, su šilta dedikacija ir autografu) – „Žurnalistikos lankose: Gairės. Datos. Veidai.“

Atsisveikinant įšiamžinome prie jo portreto, kurį piešė kita Antakalnio kaimynė – Kuosų gatvėje gyvenusi žymi dailininkė a. a. Sofija Veiverytė (apie savo pozavimo patirtį ir bendravimą su dailininke esu jau ne kartą pasakojęs).

Buvo malonu praleisti popietę ir pas buvusį Šilo gatvės gyventoją plakatistą Juozą Galkų. Jiedu su žmona Vanga su gailesčiu apleido savo seną-

Dailėtyrininkė Ingrida Korsakaitė.

ją „netaupią“ pastogę ir persikėlė į Antakalnio gilumą, netoli Kino studijos. Čia jau porą metų gyvena naujame blizgančiame pastate. Jauku, tik dalies didžiulės bibliotekos teko atsisakyti. Daug tomų padovanojo savo gimtinės bibliotekai, kiti nukeliavo į Dailės akademiją. Pas Galkų netikėtai susitikau ir su menotyrininke Ingrida Korsakaitė (taip pat antakalniškė!). Viena iš produktyviausių savo profesijos atstovių, parašiusi nesuskaičiuojamą kiekį knygų. Aš net po tiek dešimtmečių vis dar atrandu savo bibliotekoje kokią nors neautografuotą jos knygą ir tempiu į Vilnių... Ingrida puikiai mane supranta, nes ir pati yra didelė bibliofilė. Ypatinga jos dovana buvo 2008 m. išleista knyga, skirta jos a. a. dukrai Jurgai Ivanauskaitėi: „Jurga: atsiminimai, pokalbiai, laiškai“. Knygą sudarė Dovilė Zelčiūtė, bet joje figūruoja Motinos autografas, tad šis leidinys man labai brangus. Beje, kita knyga asmeninėje bibliotekoje – „Susitikimai: įspūdžiai ir mintys“ man visada primena neblėstantį susitikimą 1977 m. vasarą su Ingridos motina Halina Korsakiene jos namuose Turniškėse.

Apsilankymai Antakalnyje nebūtų pilnavertiški, jei nesustočiau Lietuvos centriniame valstybiniame archyve (LCVA) pasilabinti su jo direktoriumi Daliumi Žižiu, su kuriuo bendraujame jau irgi daugiau nei trejetą dešimtmečių. Buvo smagu ir vėl pamatyti archyvarę Iną Vizgirdienę bei kitus pažįstamus veidus. Susitikimas buvo ir produktyvus, nes aptarėme mūsų radijo archyvo suskaitmeninimo galimybes. Tikėtina, kad A. Štromo, D. Šniuko, R. Ozolo ir daugelio kitų balsai ir mintys išliks ateities kartoms.

Kitoje dalyje pratęsiu savo brangių portretų galeriją.

Bus daugiau

Svečiuose pas Rimantą Dichavičių. Ši pastogė – tai keli dešimtmečiai įspūdžių ir prisiminimų.
R. M. Lapo asmeninio archyvo nuotraukos

Nacionalinio orumo pamokos

Atkelta iš 3 psl.

Tačiau į klausimą, ar tai buvo narystės NATO kaina, ar kažkas iš to pasipelnė, taip ir liko neatsakyta. Išsiaiškinti tuos asmenis yra Lietuvos institucijų garbės reikalas – įsitikinęs Egidijus Kūris (Europos Žmogaus Teisių teismo teisėjas – V. Z.). Tai ir politikai, ir ne politikai, pastarųjų veikliausiai yra daugiau. (...) Kaip akivaizdžiai nustatė ir konstatavo Jungtinių Amerikos Valstijų Senatas, kažkas iš tų kelių asmenų paėmė keltą milijonų dolerių už palankų valstybės požiūrį į šią CŽV programą. (...) Bet paaiškėjo, kad kažkas įsidėjo pinigų į kišenę, ir tai ne Strasbūro teismas sugalvojo – jis rėmėsi tuo, ką tuo metu žinojo visas pasaulis, ir tik Lietuvoje apie tai buvo tylima, – o paskelbė Jungtinių Valstijų Senatas“. Senato išvadoje suma užtušuota, kiek tų milijonų buvo, bet jie atiteko konkretiems žmonėms. Pasak E. Kūrio, užduotis išsiaiškinti, ar mūsų Baudžiamasis Kodeksas to neapibrėžia kaip kyšio ar dar blogiau, tenka Lietuvos prokuratūrai. Lietuvoje turime institucijas ir jos neturi būti bedantės ir bejėgės, jos turi veikti visu pajėgumu aiškindamosi tuos asmenis, nes stigma Lietuvai uždėta ilgiems metams. „Nereikia galvoti, kad privalėjome tokią kainą už narystę NATO mokėti...“

Negalėjo šnekėti, ką žinojo

♦ 2010 m. balandžio 9 d. Prahoje buvo surengti Baracko Obamos pietūs su Vidurio ir Rytų Europos šalių vadovais. Užsidedęs „perkrauti“ santykius su Rusija B. Obama per tuos pietus turėjo informuoti apie priešraketinės oro gynybos pokyčius. Mat išvakarėse, balandžio 8 d., JAV ir Rusijos prezidentas B. Obama ir D. Medvedevas sutarė sumažinti branduolinių valstybių arsenalus. Tadien Prahoje buvo pasirašyta ir tai patvirtinanti sutartis.

Lietuvos Prezidentė D. Grybauskaitė tuo metu Vilniuje pietavo su Lenkijos prezidentu Lechu Kaczynskiu, kuris į B. Obamos pietus pakviestas nebuvo, o pati Prezidentė vardinio JAV prezidento kvietimo atsakė ir vietoj savęs atstovauti Lietuvai į Prahą išsiuntė premjerą Andrių Kubilių.

Tai buvo B. Obamos administracijos pradžia, vadinamasis „resetas“ su Rusija, ir Prezidentė, pasak jos pačios, turėjo tam tikros konfidencialios informacijos, kad JAV naujos administracijos ir Rusijos diskusijoje vienas iš pasiūlymų yra palikti Baltijos šalių oro gynybą pilkojoje zonoje. Praktiškai tai reiškė, kad mes buvome atiduodami Rusijos priešraketinei gynybai. Ir tai po šešerių metų narystės NATO! Be abejonės, D. Grybauskaitėi sukilo viskas, kas galėjo sukilti. Ir kvietimo į Prahą atsisakymas buvo jos protesto išraiška. Lygiai taip pat protestavo ir Lenkijos prezidentas Lechas Kaczynskis.

♦ Viešai to pasakyti tuomet negalėjome. Tačiau off the record susitikimuose su Prezidente apie tikrąją priežastį, kodėl ji nevyko Prahą, buvo

informuoti ir žurnalistai, ir apžvalgininkai. „Žinojau tai, ko negalėjau pasakyti viešai, tai, ko negalėjo žinoti kiti. Visiškai suprantu, kodėl žmonės pasmerkė, bet negalėjau paaiškinti, – prisimena D. Grybauskaitė. Dabar galiu tik pasakyti, jeigu tiek politikoje, tiek tarptautinėje diplomatijoje būsime beveidžiai, ir paklusnūs beveidžiai, vykdantys tik nurodymus, būsime niekas pasaulio žemėlapyje. Ir patarėjai, ir visi buvo išsigandę, nes tai buvo pirmas kartas, kai priešinėms partneriams ir neleidome šluostytis į mus kojas...“

V. Putinas tikėjosi nuolankios šalies vadovės

♦ 2010 m. vasario 10 d. Helsinkyje vyko Baltijos Jūros Valstybių Tarybos (BJVT) susitikimas, kuriame dalyvavo ir Rusija. Tuomet Helsinkyje ir įvyko pirmasis ir vienintelis dvišalis Prezidentės susitikimas su tuometiniu Rusijos premjeru Vladimiru Putinu. Jie kalbėjosi keturiasdešimt minučių rusiškai be vertėjų. (...) Susitikimo pradžioje, filmuojant televizijos kameroms, D. Grybauskaitė išdėstė, kad Lietuva už dujas moka gerokai daugiau nei kiti, ir keliskart pataisė V. Putino vardijamus faktus. Tačiau vos žurnalistai su filmavimo kameromis spėjo išeiti, V. Putino kūno kalba visiškai pasikeitė, ir Prezidentei teko išklausti moralą, kaip drįsta Lietuvos politikai kritikuoti Rusiją. Į Lietuvos vadovės atsakymą, kad demokratiškoje šalyje nenurodinėjama, ką Seimo nariams kalbėti, Rusijos premjeras reagavo keilais necenzūriniais žodžiais.

Išklausiusi iš kortelių skaitomus reikalavimus Prezidentė pasakė, kad Lietuva pasirengusi lygiaverčiams santykiams, bet tokių reikalavimų vykdyti negalės. „Supratau, kad su mažais kalba vienaip, su dideliais kitaip. Turėjome suklupti ant kelių ir su viskuo sutikti, arba būsime laikomi priešais. (...) Reikalavimai buvo vienašališki – dalyvauti „Baltijos AE“ projekte, nestatyti savo AE, sinchronizuotis (elektros tinklais – V. Z.) su Kaliningradu, pareikalauta ir Kruonio (hidroakumuliacinės elektrinės – V. Z.) galingumo. Buvau priversta pasakyti, kad tokie nurodymai nepriimtini. Pokalbio metu buvo ir keli aštresni rusiški posakiai, turėjau apsispręsti, ar užsigauti kaip Lietuvos vadovei, ar nuleisti viską juokais. Nutariau neatsisistoti ir neišeiti, o pamėginau tam tikra prasme „patraukti per dantį“ tokį požiūrį į mus. Manau, sprendimas buvo geras, nes pamačiau, kad pašnekovas nelabai su tokia situacija susitvarkė, jam buvo netikėta, kad toks šiurkštus pokalbis psichologiškai manęs nepalaužė ir neišgąsdino.

Vėliau sužinojau, kad būna dar blogiau ir necenzūrinių žodžių daugiau. Kadangi rusiškai moku gerai ir visus niuansus pajutau, ištis pokalbis baigėsi psichologine mano pergale, nes parodžiau, kad nei prispausti, nei išgąsdinti manęs jam tikrai nepavyko“.

Parengė Vitalius Zaikauskas

www.facebook.com/draugolaikrastis

MANO VIRTUVĖ

Vakarienei – salotos

Karštą vasaros vakarą nesinori ilgai stovėti prie viryklės. Tuo-
met išeitis – maistingos salotos, kuriose yra ir baltymų, ir ang-
liavandeninių, ir daugybė vitaminų. Kad ir šios!

Salotos su vyšniomis

- Reikės:
- 1/2 puodelio vyšnių
 - 1+1/2 puodelio žaliųjų žirnelių
 - 200 g (7 oz) vištos krūtinėlės
 - 1 obuolio
 - 2 bananų
 - 3 šaukštų pakepintų migdolų (plo-
nai supjaustytų)
 - smulkintų krapų
 - 1 šaukšto citrinos sulčių
 - 1/2 šaukšto cukraus
 - žiupsnelio druskos
 - salotų lapų
 - 3 šaukštų aliejaus

- Padažui:
- 1 šaukšto citrinos sulčių
 - 3 šaukštų alyvuogių aliejaus
 - žiupsnelio druskos
 - maltų juodųjų pipirų
 - 2 šaukštų rudojo cukraus

Vištos krūtinėlę supjaustyti ku-
beliais ir pakepinti aliejuje, kol gražiai
apskrus. Perdėti ant popierinio rankš-

luosčio, kad susigertų riebalai.
Žirnelius nuplauti ir virti pasū-
dytame vandenyje, kol suminkštės.
Perlieti labai šaltu vandeniu, kad ne-
prarastų sodrios žalios spalvos.
Obuolį nulupti, perpjauti į ketu-
rias dalis, išimti sėklalizdžius ir su-
pjauštyti plonomis skiltelėmis. Pa-
šlakstyti citrinos sultimis, sumaišy-
tomis su trupučiu cukraus – kad ne-
paruduotų.
Bananus taip pat supjaustyti grie-
žinėliais ir pašlakstyti citrinos sul-
timis. Vyšnias nuplauti ir išimti kau-
liukus.
Į dubenį sudėti salotų lapus (juos
suplėšyti rankomis), ant viršaus uždėti
obuolių skiltelių, bananų griežinėlių,
apibarstyti vyšniomis ir žirneliais,
sudėti vištienos gabalėlius.
Padažui skirtus produktus išplakti
kartu ir tuo padažu pašlakstyti salotas.
Papuosti krapais ir kepintais migdo-
lais.
Štai – puikus patiekalas šiltą va-
saros vakarą!

Jūsų Indrė

A † A
AUDRONĖ GIEDRAITYTĖ
MARTINAITIENĖ

Mirė 2019 m. birželio 23 d.
Gimė Kaune, Lietuvoje.
Gyveno Santa Monica, CA.
Nuliūdę liko: vyras Vytautas Martinaitis, sesuo Rūta Milo su
vyrų Thomas; dukterėčios – Rasa Dumbrys su vyru Dainiumi, Ina
Milo; sūnėnas Tomas Milo; brolienė Nijolė Martinaitytė-Nelson
su vyru Kenneth, draugai ir pažįstami.
Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

A † A
SESELĖ MAUREEN
JUOZAPAVIČIUS, SSC

Mylima seselė
Maureen Juozapavičius, SSC, mirė
2019 m. liepos 29 d., sulaukusi 92 me-
tų.

Nuliūdę liko: sūnėnai Daniel ir
Anthony (Nina) Juozapavich bei sū-
nėno duktė Nina Juozapavich. A. a.
seselė Maureen buvo a. a. Anthony
ir a. a. Evos Juozapavičių duktė, a. a.
Anthony Juozapavich sesuo, a. a. Ni-
nos Juozapavich brolienė.

Šv. Kazimiero vienuolės įžaduo-
se ji išgyveno 72 metus. Seselė Mau-
reen dirbo pradžios mokyklos mokytoja ir auklėtoja Illinois (Či-
kagoje ir Northbrook), New Mexico, Nebraska ir Florida valstijose.
Marijos Aukštesniojoje mokykloje ji buvo dėstytoja ir moksleivių
patarėja. Dirbo pastoracinį darbą Švento Kryžiaus ligoninėje.

Velionė bus pašarvota šeštadienį, rugpjūčio 3 d., nuo 10:15 val.
ryto iki 11:30 val. ryto Franciscan Village Chapel koplyčioje, 1270
Village Drive, Lemont, Illinois, kurioje 11:30 val. ryto bus aukoja-
mos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv.
Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti SSC Retirement Fund, 2601 W. Mar-
quette Road, Chicago, IL 60629, tel. 773-776-1324.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direktorius – Palos Gaidas, tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

REAL ESTATE

**Pasaulio lietuvių centre Lemonte parduo-
damas vieno miegamojo „Condo“.** Butas
labai šviesus, saulėtas, šalia puikūs pasi-
vaikščiojimo takai, yra vienos mašinos sto-
vėjimo aikštelė, gyventojams suteikiama
galimybė auginti savo daržoves viešame
darže. **Kaina \$105,000.**
Adresas: 14915 E 127th St.,
Lemont, IL 60439

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DRAUGAS
4545 W 63 St.,
Chicago, IL 60629

www.draugas.org

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon smile**

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
**DRAUGAS
FOUNDATION**
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
**DRAUGAS
FOUNDATION.**
Šį veiksmą pakanka
atlikti tik vieną kartą!

amazon smile
You shop. Amazon gives.

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduvotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėją nurodėte
**DRAUGAS
FOUNDATION,**
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

DRAUGAS
Nuoširdžiai dėkojame
už Jūsų paramą!

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugpjūčio 4 d. 10 val. r. švėsime 18-tąjį eilinį metų sekmadienį. Šv. Mišias atnašaus kunigas Jaunius Kelpšas. Kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. r. čia taip pat laikomos lietuviškos šv. Mišios. Kviečiame dalyvauti.

■ Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, 12 val. p. p. PLC kiemelyje vyks Pasaulio lietuvių centro gegužinė. Jūsų laukia lietuviškas maistas, muzika, mugė, loterija, žaidimai vaikams.

■ Rugpjūčio 30 d., penktadienį, 7 val. v. „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre

– dainuojamosios poezijos koncertas „Pasikalbėjimai“. Kviečia Jonas Baltokas ir JieDu.

■ Rugsėjo 7 d., šeštadienį, 6 val. v. – Ateitininkų namų 40-mečio jubiliejinis vakaras. Vietas užsisakyti pas Dainą Siliūnienę tel. 630-852-3204. Adresas: 1380 Castlewood Drive, Lemont, IL 60439.

■ Rugsėjo 21 d., šeštadienį, 6 val. v. – Pasaulio lietuvių centro puota „Laisvės alėja“. Vietas užsisakyti tel. 708-252-0051 (Rita) arba 708-557-3343 (Lina).

www.draugas.org

Rugpjūčio 10 d., šeštadienį, 12 val. p. p. Beverly Shores Lietuvių klubas kviečia į gegužinę „Lituanica“ parke (Ripplewater St., Beverly Shores, IN 46301). Atvykite pasigėrėti parko ir Michigano ežero pakrančių gamta. Gegužinėje bus lietuviško maisto, skambės muzika, dainos, išbandysite laimę loterijoje.

Pasiteirauti tel. 219- 512-3493
arba el. paštu: rutasida@hotmail.com.

Iki pasimatymo!

**ATLANTIC
ExpressCorp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užiega
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Ilgiausių metų!

Iš k.: Viktoras Kelmelis, Dalia Urbonienė, Joana Drūtytė, Kristina Palijanskienė, Thomas Fanelli ir kunigas Jaunius Kelpšas. Rasos Miliauskaitės nuotr.

Sekmadienį, liepos 28 d., Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos nariai gimtadienio proga pagerbė darbščią ir talentingą JOANĄ DRŪTYTĘ. Joana yra lektorė, kantorė, padeda kunigui dalinti Šv. Komuniją, redaguoja parapijos biuletinį. Ji – medicinos seselė, ne kartą padėjusi žmonėms, kurie blogai pasijuto pamaldų ar renginių metu.

Lietuvos diplomatai kasmetiniame bėgime pagerbė Medininkų žudynių aukas

Liepos 28 d. Užsienio reikalų ministerijos komanda dalyvavo 28-ajame estafetiniame pagarbos bėgime „Medininkai – Vilnius“ ir 1991 m. liepos 31 d. nužudytų Lietuvos muitininkų, policijos ir pasienio pareigūnų pagerbimo ceremonijoje.

Diplomatai kartu su kitais bėgimo entuziastais, Lietuvos institucijų komandoms ir Lietuvos kariuomenės atstovais įveikė simbolinį 35 km atstumą nuo Medininkų pasienio posto iki Antakalnio kapinių.

Estafetinis bėgimas „Medininkai – Vilnius“ pirmą kartą surengtas 1992 m., minint pirmąsias Medininkų žudynių metines. Bėgimą organizuoja ir vykdo Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos.

URM inf.

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugofondas.org

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747